

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1635. usque ad annum 1643

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 9011888X

§. 10. Gallica expeditio adversus Hispanos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67406)

conscijs erat, dudum tamen clande-
 stini cum Cæsaris hostibus commercii
 reus postulabatur; cum enim a Maxi-
 miliano Bavaricæ Electore Ingolstadiensi
 propugnaculo Præfectus imponeretur,
 & tubicinis a Cratzio emissi perfidia
 Sueci inopino Ingolstadium interciperent,
 quin ipse de periculo admonitus, sese e
 strato movisset, imo & portam hostili
 invasioni percommendam aperiri jussisset,
 exinde haud obscuri de clandestina cum
 hoste collusionis rumores per Urbem
 spargebantur: inde vero offensus Cratzius
 datis ad Maximilianum literis suam postu-
 labat missionem: quarta autem post die,
 nequidem expectato responso, die vige-
 sima nona Maij Ratisbonam contendit,
 citatisque equis in Bohemiam, indeque
 ad hostem sese recepit: postea vero in
 Nördlingano prælio captus, Viennam
 deducebatur, ubi ipso Polono Rege in-
 cassum pro eo deprecante, condemnatus
 est, ut amputata dextera capite
 plecteretur: Cæsaris tamen clementia
 primum supplicii genus remittente, fe-
 ralem ictum die sexta Julii tandem ex-
 cepit, luctuosa inconstantiae victima.

§. X.

Gallica expeditio adversus Hispanos.

C 4

Post-

Sæc. XVII.
A. C. 1635.

Calmet Hist.
Univ. f.

l. 151.

Priorat.

Hist. Ferd.

II. p. 541.

Jäger. Hist.

Ecc. p. 555.

Postquam Ludovicus XIII. Hispanis bellum nuntiaverat, mox Castillionæus, & Brezæus Belliduces cum valido exercitu in Belgium irrupere, Trajectum ad Mosam eo fine contendentes, ut suas copias Batavis jungerent: Horum iter intercludere parabat Princeps Thomas Sabaudiaë Ducis Frater, qui cum sexdecim Hispanorum millibus Aveni Brabantiaë oppido castra metabatur. Jam in conspectu utraque acies erat, cum Gallos a prælii discrimine dudum retardaret opportunitas loci, quem Hispani infederant: imminens tamen exercitus sui excidium, necnon victoriaë fiducia in hostes invehendi ardorem propositumque Gallis inspirabat: Ergo Castillionæus prior in Hispanos cum suis ruere incipit, urget vehementer lævum hostis cornu Brezæus; jamque prima Gallorum impressione, cui occurrere semper periculosum est, una ala proculcata erat, cum Hispani equites solutis ordinibus pedem referrent; instat mox fugientibus Gallus eques, & Hispani cominus pugnam coacti conferere, funduntur: Tum vero ceteri dissipantur metu, & qua cuique patebat ad fugam via erumpunt, Gallis eos per integras tres leucas insequentibus. In acie autem cæsa sunt quatuor ferme Hispanorum millia, captis

ptis quingentis. Postea victores Galli Batavis conjuncti Tiennam Brabantiæ urbem ad motis scallis superarunt, eamque barbara plusquam crudelitate diripuerunt; quamvis enim Franciscus Bargas cum Arausionensi Principe convenisset, ut dedita urbe duntaxat Galli intrarent, exclusis Batavis, in Catholicos dire desævire consuetis, nihilominus Princeps violata pacti fide suos milites in urbem immisit, qui furis similiores per omnes plateas effusi, ædes & Ecclesias expilarunt, injectoque igne deleverunt, nulloque ætatis, sexus, aut conditionis discrimine facto obvios quosque trucidarunt. Incaluerat sectaria rabies ipsa innoxii sanguinis effusione; irruunt Calvinistæ velut rabidi canes in Sacerdotes & Monachos, quos exquisitis cruciatis tormentis promiscue una omnes jugulant, & nec Templorum, ac Monasteriorum reverentia absterriti, Sanctorum Reliquias comburunt, sacras Hostias equis devorandas objiciunt, ac demum in Virgines Deo sacratas involant, easque stupris contaminant. Tenuit hæc furentium laniena integras quinque horas, quibus absolutis Brezæus Gallici exercitus Dux suis quoque militibus prædandi licentiam dedit, ea tamen lege, ut a Sacrarum Virginum stupris,

Sæc. XVII.
A. C. 1635.

*Newill. Hist.
d' Holland.
t. I. p. 168.*

Sæc. XVII. & Ecclesiarum devastationibus sese cohiberent; ne vero ejus imperium impune sperneretur, Brezæus quarundam Monialium, quæ adversus horrendas hæreticorum violentias ejus præsidium implorabant, Asceterium viginti militibus Gallis custodiendum commisit; verum Angli, Batavique Calviniano furore perciti Pontium Gallici præsidii Ductorem aggressi, multis vulneribus sædatum in terram prostrarunt, ruptisque Cænobii portis, ac omni suppellectile, Sacrisque etiam vasibus sacrilega manu contractis, direptisque, cunctas, quas infaulta fors in libidinosis militis manus dederat, contuprarunt, ac demum interemerunt; ex his nonnisi sex Virgines Batavorum rabiem effugere poterant, quas Pontius clam currui impositas in tutum locum conduxit, graviter apud Araulionensem Principem de tam inhumana sævitia conquestus: nihilominus tamen Urbs civium fuga, ac cæde penitus desolata, barbaræ hostium direptioni exposita est. Inde vero Araulionensis Principis exercitus die decima Junii Bruxellas versus, Brezæus vero Lovanium contendit, hancque urbem, Dilemio deditione capto, cinxit, demum vero non sine magna suorum clade die quarta Julii obsidionem solvere coactus.

Rure-

Ruremundam sese recepit, ubi tamen Sæc. XVII.
 morbis, aliisque calamitatibus tantus A. C. 1635.
 ac talis exercitus tam misere defluxit,
 ut per ludibrium ab hostibus Gallicis
 vulgo quæreretur. Quapropter Bre-
 zæus Batavorum perfidiam exofus, mi-
 seras exercitus sui reliquias in Fran-
 ciam reducere statuit, Hispanis vero
 transitum obsidentibus milites suos Rot-
 terodami navibus imponere cogebatur,
 ubi tamen maris ventorumque injuriis
 integro trimestri vexati, omnibusque
 necessariis destituti potissimam partem
 misere perierunt: Tot calamitatum au-
 thor erat Arausionensis Princeps, qui
 nullam Richelium Cardinalem infectan-
 di occasionem prætermittebat, haud
 ignarus, quod hic idem Cardinalis, ut
 suum in hæreticos odium Romæ com-
 mendaret, Arausionensem Principatum
 eidem eripere machinatus fuerit. Ni-
 hilominus Cardinalis, utpote tum for-
 tunæ suæ æmulis undique cinctus, in-
 juriam sibi suisque illatam adhuc diffi-
 mulandam censuit, missoque ad fœde-
 ratos Ordines Brezæo fœdus cum Ba-
 tavis adversus Hispanos, Austriacos-
 que innovavit, ea tamen lege, ut Galli
 a Batavis sejuncti suos quisque hostes
 infectarentur: Interim Hispani Schen-
 kianum munimentum interceptere, quod
 tamen anno sequenti Princeps Arausio-
 nensis

Sæc. XVII. A. C. 1635 nensis recuperabat; Franciæ vero Rex eodem tempore quatuor instruxerat exercitus, ac præprimis Forcæum Marefcallum cum viginti quinque millibus in Lotharingiam emisit, Rohanæus autem cum octodecim millibus in Rhætas movere iussus, Hispanis, Germanisque devictis quasdam Vallis Telineæ urbes Gallico imperio subjecit: Crequius quoque cum valido exercitu Italianam invasit, qui tamen Sabaudæ & Odoardo Parmensi junctus plus terroris Hispano intulit, quam damni, incensumque Valentiam tentavit: sub idem quoque tempus multa millia Chesnaus Dux in Arthesiam duxit: denique Valeta Cardinalis Vinariensi Duci junctus, in Germaniam insolita ferocia irruerat, qui tamen de reditus opportunitate parum sollicitus, atque Hassorum ope destitutus, e Germania inglorius revertebatur, postquam a Gallaffio Belliduce Cæsareo profligatus, belli tormenta aut defodere, aut in lacum projicere coactus fuerat:

Cruenti belli metu percitus Urbanus VIII. Pontifex totus in eo erat, ut juncta Venetorum opera præsertim inter Cæsarem & Franciæ Regem pacem restituere posset, quocirca Cardinalem Ginettum Legatum suum Coloniam deerevit, necnon per literas gravissimis ver.

verbis conceptas dissidentes ad reddendam Orbi Christiano tranquillitatem hortatus est: paternis tamen monitis prevaluit Cæsareæ felicitatis, & Hispanæ potentiae æmulatio: unde Ginettus toto triennio multum temporis ac laboris irrito prorsus conatu impenderat, etsi Cæsar per suos Legatos animum ad pacem haud alienum exhibuisset, & Gallicæ, Angliæ, Sueciæ & Daniæ Regum Oratores, Hamburgi congregati necnon Batavi ceterique Principes Protestantes pacis consilia amplis verbis jactitarent.

Sæc. XVII.
A. C. 1635.

§. XI.

*Nova contentio Reipublicæ Venetæ
cum summo Pontifice.*

Cum Venetorum Respublica exterarum diffensiones componere intenta esset, domesticis collidebatur dissidiis: tertius enim effluxerat annus, quo Romanus Anconitanæ Urbis Governator Michaellem Obertum Consulem Venetum proscriperat, quæsito obtentu, quod ex Veneta nave merces quasdam contagionis tempore extraxisset. Acriter de hac injuria apud Urbanum Papam querebantur Veneti, unde Franciæ Ministris suam operam interponentibus, Venetus Consul Anconam revoca-

*Nani Hist.
Venet. t. I.
l. 9. 10. & 11.
Palat. vit.
Pont. p. 553.*